

**Odpravimo pomanjkljivosti
v sindikalni akciji za sečnjo drv
da bo plan pravočasno in v celoti izvršen**

V sindikalni akciji za sečnjo drv, ki se je začela pred nekaj meseci, do sedaj se niso bili doseženi zadovoljivi rezultati. Plan sečnje drv, to se pravi zadovoljitev potreb članov sindikatov z drvmi, doslej ni izpolnjen niti 50%, za samo akcijo pa je glede na bližajočo se zimo zelo malo časa na razpolago. Trenutno dela v vsej Sloveniji okrog 35 sindikalnih brigad za sečnjo drv, od tega deset iz Ljubljane, kar je glede na velike potrebe premalo.

Da bomo čimbolj izkoristili kratak čas, ki nam je še ostal do nastopa zime, moramo odločno popraviti dosedanje napake tako pri mobilizaciji delovne sile, kakor pri organizaciji dela in življenja teh brigad.

Golovo je najtežji problem celotne akcije mobilizacija članov sindikalnih podružnic za brigade. V tem pogledu so vodstva mnogih podjetij in ustanov zavzela nepravilno stališče. Lahko rečemo, da so številna podjetja dostikrat vztrajala na tem, da je nemogoče poslati nekaj ljudi na sečnjo drv, ker bi bila s tem ogrožena izpolnitev plana. Brez dvoma je izpolnjevanje plana prva in osnovna naloga podjetja ali ustanove, vendar so posamezna podjetja dokazala, da se da plan izpolnjevati tudi v tem primeru, ako je nekaj članov za nekaj tednov odsotnih in delajo v brigadah.

Posamezna podjetja, ki so akcijo za sečnjo drv pravilno razumela, so sklicala sindikalne sestanke, na katerih so stvar o potrebi preiskrbe z drvmi doobra prediskutirali in sklenili, da bodo člani sindikalne podružnice v času, ko bodo njihovi tovariši na akciji, podvojili delovne napore, gledali, da zmanjšajo na minimum neopravičene izostanke, razne neopravičene bolniške dopuste itd. Delavci in nametenci so obljubili, da bodo izkoristili vse možnosti za nadomestitev odsotne delovne sile v podjetju, tako da ne bo trpelo izpolnjevanje plana.

Seveda večina podjetij ni tako reševala te naloge. Poleg tega, da so poslali na akcijo premajhno število članov, so pošiljali tudi fizično slabše ljudi, dasi so dobili potrebna obvestila o težavnem in napornem delu v gozdu. Geslo »samo da zadostimo določenim številki« in neupoštevanje fizičnih moči, ki jih zahteva to delo, je imelo slabe posledice pri delu, kakor je to primer v brigadah Vinka Simončiča in Nandeta Kavčiča. Tako je tobačna tovarna poslala n. pr. v gozd na pol bolne ljudi, podjetje »NAMA« pa mlajše, fizično slabše tovarišice.

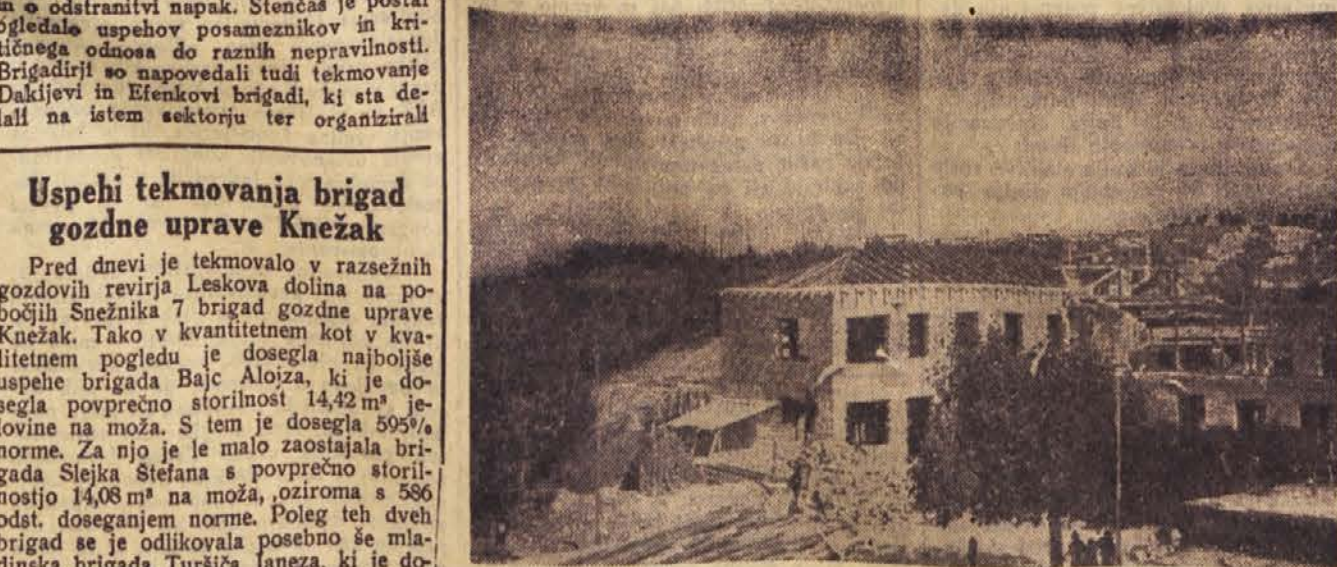
Take nepravilnosti so se dogajale kljub temu, da so bila podjetja in ustanove poučene, naj bi bilo v sindikalnih brigadah le 15% ženske delovne sile. Dasi ni mogoče oporekati veliki volji in poštenosti fizično šibkejših ljudi, ki so delali v brigadah, je bilo vendar s tem sestavom nemogoče doseči zadovoljive rezultate. Poleg tega so se dogajali primeri, da so posamezna podjetja predčasno odpikala člane iz brigad, kar je razumljivo zaviralo izpolnjevanje plana in ustvarjalo v brigadi slabo razpoloženje. Tako je pred kratkim odpikalo podjetje »Elektrotehna« tri člane brigade Vinka Simončiča, ki se že itak bori s težavami zaradi šibke delovne sile.

Med posameznimi sindikalnimi brigadami, ki so do sedaj delale pri sečnji drv, je imela najboljšo uspehe brigada Mihe Marinka v Jelenovem žlebu. Organizacija, delo in izkušnje te brigade bodo koristile pri nadaljnjem delu ostalim sindikalnim brigadam. Brigada Mihe Marinka, ki je bila sestavljena iz delavcev in nameštencev posameznih delovnih kolektivov Ljubljane, je v devetih tednih nasekala 7000 kub. metrov drv in v celoti izpolnila postavljeni plan.

Da je brigada dosegla tak uspeh, je brez dvoma zaslugu dobrega operativnega štaba in dobre partijske organizacije. Štab je znal ustvari dobro delovno disciplino ter z vsestranskim političnim in kulturno-prosvetnim življenjem razgibati člane brigade. Vsak večer so se zbrali brigadirji ob tabornem ognju, diskutirali o izboljšanju delovnega procesa in o odstranitvi napak. Stencas je postal ogledale uspehov posameznikov in kritičnega odnosa do raznih nepravilnosti. Brigadirji so napovedali tudi tekmovalne tekme med brigadami, ki sta delali na istem sektorju ter organizirali

**Uspehi tekmovalja brigad
gozdne uprave Knežak**

Pred dnevi je tekmovalo v razsežnih gozdovih revirja Leskova dolina na pobočjih Snežnika 7 brigad gozdne uprave Knežak. Tako v kvantitetnem kot v kvalitetskem pogledu je dosegla najboljšo uspehe brigada Bajc Alojza, ki je dosegla povprečno storilnost 14,42 m³ je lovine na moža. S tem je dosegla 595% norme. Za njo je le malo zaostajala brigada Slejka Stefana s povprečno storilnostjo 14,08 m³ na moža, oziroma s 586 odst. doseganjem norme. Poleg teh dveh brigad se je odlikovala posebno še mladinska brigada Turšiča Janeza, ki je dosegla povprečno proizvodnjo 9 m³ na moža, oziroma 375% norme. To brigado sestavljajo samo 17- do 19letni mladinci.

V jugoslovanski coni STO gradijo tudi zadrugne domove. Na sliki: Zadrugni dom v Bujah je ponos Hrvatov in Italijanov Buišćine

**Proizvodno zmogljivost obdelovalnih zadrug
v ljubljanski oblasti bo mogoče še zelo povečati**

Kmetijske obdelovalne zadruge letos tudi v Sloveniji prispevajo več za skupni delež kmetijske proizvodnje. Njihov pomen pa je velik ne le po tem, koliko že dajejo skupnosti, temveč zaradi tega ker se razvijajo v močne socialistične kmetijske obrate. Večina zadrug se bo nedvomno še gospodarsko okrepila, bodisi s pristopom nadaljnjih kmetov ali z boljšim izkoriščanjem svoje proizvodne zmogljivosti in proizvodnih sredstev. Predvsem pa se bodo naše zadruge gospodarsko razvile in okrepile, ko bodo začele rediti dovolj živine, kmetijska dela kar najbolj mehanizirale in uporabljale manj delovnih moči na enoto obdelovalne zemlje. Zda pa je še precej obdelovalnih zadrug — predvsem novjših in manjših — ki so na pol pasivne in ki letos niso prispevale kaj več skupnosti. Prav zda, ko je v obdelovalnih zadrugah treba začeti delati obračune o izpolnjevanju letošnjih proizvodnih planov, se ni mogoče izogniti vprašanju, kako povečati proizvodno zmogljivost naših obdelovalnih zadrug ali kako jo je treba bolje izkoristiti.

Na splošno doslej pri obdelovalnih zadrugah v Sloveniji ni dovolj dobro napredovala kapitalna graditev. Od tega, ali so zadruge adaptirale ali zgradile dovolj hlevov in drugih gospodarskih poslopaj, pa je zelo odvisna proizvodnja v prihodnjem gospodarskem letu. Počasna kapitalna graditev je zelo ovirala izpolnjevanje živinorejskega plana. Pri mnogih obdelovalnih zadrugah doslej še niso združili živine v skupnih hlevih in se ne lotili dela po naprednih, socialističnih načinih. Zato pa tudi zadruge niso mogle popolnoma izkoristiti svoje proizvodne zmogljivosti in ne gospodarsko napredovati.

Vendar so se že pri letošnji oddaji kmetijskih pridelkov preprečevalno izkazale prednosti socialističnega gospodarjenja pred privatnim, razdrobljenim kmetijstvom. Številne zadruge so oddale povprečno na člane več žita kakor privatniki. Ljubljanska oblast ni izrazito žitordna, vendar so tudi v njenih okrajih zadruge dosegle lepe uspehe pri pridelovanju žita. Tako so n. pr. zadruge v kranskem okraju oddale 22% žita, čeprav imajo samo 14% orne zemlje. Na zadrugnega člane v tem okraju je odpadlo 74 kg oddanega žita, medtem ko je znašalo povprečje pri privatnikih le 34 kg. Črnomeljki, jeseniški, šoštanjski in trebanjski okraj so pri pridelovanju žita pasivni. Razumljivo je tudi, da se zadruge v kočevskem okraju ne morejo usmeriti na pridelovanje žita ter da so predvsem živinorejske, morejo

pa doseči zelo lepe uspehe pri pridelovanju krompirja.

Večina obdelovalnih zadrug ima premalo živine, ne glede na to, ali so živinorejske ali ne. Zadruge v ljubljanski oblasti so doslej na splošno nezadovoljivo izpolnjevale plan za rejo prašičev. V nekaterih okrajih, n. pr. v kranskem, tožijo, da imajo mnogo premalo plemenskih prašičev v primeri s planskimi nalogami prihodnje leto. Nasprotno pa so v grosupeljskem okraju poskrbeli, da imajo dovolj pujskov in zadruge so z uspešno rejo tudi zelo vplivale na znižanje cen. Premalo prašičev redijo zadruge v kranskem okraju, kjer odpade na eno žival 2,2 ha orne zemlje. Največ prašičev redijo zadruge v celjskem okraju (v mestu), in sicer žival na 0,58 ha orne zemlje. Slabo je še razvita prašičereja v novomeškem okraju (2,15 ha orne zemlje na žival). V grosupeljskem okraju je bilo doslej registrirano, da redijo prašiča na 2,03 ha orne zemlje. V resnici imajo zadruge več prašičev; na okraju niso poročali o živalih, ki so sicer zadržane, pa jih zadržniki niso še dali v skupne, zadrugne hleve. Sorazmerno precej prašičev imajo zadruge v celjski okolici, kjer dpade na žival 0,67 ha orne zemlje. V jeseniškem okraju zadruge redijo na 0,88 ha orne zemlje po enega prašiča, v ljubljanski okolici na 1,78 ha, v kamniškem okraju na 1,57 ha, v šoštanskem na 1,44 ha, v kočevskem na 0,99, v krškem na 1,94 ha, v novomeškem na 2,15 ha, v trboveljskem na 1,57 in trebanjskem okraju na 2,06 ha. Povprečno redijo obdelovalne zadruge v ljubljanski oblasti po enega prašiča na 1,98 ha orne zemlje. Zadovoljivo bi bilo, če bi zadruge redile po dva prašiča na hektar orne zemlje, vendar bi bilo mogoče proizvodno zmogljivost še bolj izkoristiti. Številke kažejo, da so zelo velike razlike med zadrugami v posameznih okrajih. Da prašičereja doslej ni bolje napredovala, je treba pripisovati majhni skrb zadrug za plemenske živali, ne pa toliko pomanjkanju hlevov.

Zadruge redijo tudi premalo goveda. Izrazilo živinorejske zadruge v kočevskem okraju doslej tudi še niso imele dovolj goveje živine, čeprav imajo največ krmske baze. Tako v kočevskem okraju odpade na glavo goveje živine v zadrugah 10,9 ha obdelovalne zemlje, medtem ko znaša povprečje za ljubljansko oblast 2,23 ha. V Livoldu in Nemški Reki jih je doslej zadrževala graditev dragih, masivnih hlevov za govedo. Ker so imeli premalo živine, tudi niso mogli primerno gnojiti obdelovalne zemlje in ne doseči primernih pridelovalnih uspehov. Obdelovalne zadruge v vsej Slove-

niji bi dosegle lepše uspehe pri izpolnjevanju živinorejskega plana, ko bi se poprej odločile za graditev preprostih hlevov, kakršne gradijo na državnih posestvih. Primer kočevskih zadrug je zelo poučen za naše zadruge.

Zadrugna kapitalna graditev je letos tako počasi napredovala, da bodo morali v zadrugah v tej jeseni napeti vse sile za izpolnitev najnujnejših letošnjih nalog. Zato so tudi na konferenci kmetijskih poverjenikov ljubljanske oblasti sklenili, da bodo v okrajih priredili teden za poživitev zadrugnih gradbenih del. Do srede meseca pa morajo storiti vse potrebno, da dobijo natantčen pregled o zadrugni kapitalni graditvi, da bo mogoče določiti ukrepe za izpolnitev nujnih nalog. Sestavi bi bo treba operativni plan za gradivo in delovne moči. Vse to bi pa ne bilo dovolj za povečanje števila živine v zadrugah. V zadrugah morajo stalno iskati načine, kako bi čim bolj povečali število živine. Priiskrbi pa si morajo tudi kar najboljše živali. Zda zadruge še ne dajejo dovolj mleka predvsem zaradi tega, ker navadno nimajo niti tako dobrih krav kakor privatniki ali pa imajo večinoma mlado živino.

Kaže, da mnogi zadržniki še ne poznajo dovolj dobro planskih nalog zadrug. Ne le, da mora sleherni zadržnik dobro poznati setveni plan, kakor n. pr. industrijski delavci plan svojega podjetja, temveč bi se morali tudi temeljito seznaniti z živinorejskim planom. Pri naših zadrugah je poudarek na živinoreji. Letos so zadruge slabo izpolnjevale plan za rejo in pisanje prašičev, zato je ena naloga, ki so jo prevzeli na konferenci kmetijskih poverjenikov ljubljanske oblasti, da takoj izdelajo tudi operativne plane za pisanje in kolikor mogoče popravijo, kar so doslej zamudili.

Okrajna kmetijska poverjenišva bodo morala te dni tudi pregledati plane za oddajo žita in drugih pridelkov zadrug. To je potrebno zaradi tega, da med zadrugami onemogočimo pogoje za uveljavljanje špekulantske miselnosti in nezdrave tendence posameznikov, ki še ne razumejo pomena zadrug kot socialističnih obratov. Proizvodni uspehi zadrug in njihov delež pri oddaji pridelkov so eno najzanesljivejših meril, v kakšni meri so se posamezne zadruge že razvile v prave socialistične obrate in kako izkoriščajo proizvodno zmogljivost svoje zemlje. Hkrati se tudi pokaže, ali racionalno zaposlujejo delovne moči.

V obdelovalnih zadrugah ljubljanske oblasti odpade povprečno na delovno moč 1,2 ha orne in 3,41 ha obdelovalne zemlje. To povprečje presegajo naslednji okraj (zaposlujejo preveč ljudi glede na površino zemlje): Celje-okolica 0,82 orne in 2,86 obdelovalne zemlje, črnomeljski okraj 0,91 ha orne in 2,07 obdelovalne zemlje, grosupeljski okraj 1,1 ha orne in 2,33 ha obdelovalne zemlje, ljubljanska okolica 1,19 ha orne in 3,19 ha obdelovalne zemlje, kočevski okraj 1,18 ha orne in 1,29 ha obdelovalne zemlje, šoštanjki okraj 0,72 ha orne in 2,45 ha obdelovalne zemlje, krški okraj 1 ha orne in 3,12 ha obdelovalne zemlje in novomeški okraj 0,88 ha orne in 2,27 ha obdelovalne zemlje. Zadruge v večini krajev še torej niso dosegle takšne delovne organizacije, da bi zaposlovala na enoto obdelovalne in zlasti orne zemlje manj delovnih moči ter s tem tudi povečale svojo aktivnost. Obratoma o izpolnjevanju njihovih proizvodnih planov na vseh področjih proizvodnje jim lahko jasno pokažemo, kam je treba usmeriti napore za povečanje in boljše izkoriščanje proizvodne zmogljivosti.

DEMANTI TANJUGA

Beograd, 5. oktobra (Tanjug). Tretjega oktobra je poročala radijska postaja Atene, da je izjavil zunanji minister monarho-fašistične vlade Tsaldaris, da je Jugoslovanski Rdeči križ obvestil mednarodni Rdeči križ, da je Jugoslavija pripravljena izročiti atenski vladi pobegle grške otroke, ki so v Jugoslaviji.

Agencija Tanjug je pooblaščenca to izjavo, ki so jo takoj sprejeli in dalje prenesle radijska postaja Pariz, radijska postaja »Svobodna Grčija« in radijska postaja »Moskva«, demantirali kot lažnive.

Stališče Jugoslavije v vprašanju grških otrok, ki so pribežali v Jugoslavijo, je bilo jasno razloženo v sporočilu centralnega odbora Jugoslovanske Rdečega križa z dne 3. oktobra 1949, v katerem je rečeno, da bo »Jugoslovanski Rdeči križ še naprej po materinski skrbel za otroke, ki so zbežali iz Grčije pred monarho-fašističnim terorizmom. Propagandna središča in radijske postaje, posebno tista, ki so v službi informobiroja in ki so tako z obema rokama zagrabila lažnivo Tsaldarisovo izjavo, dokazujejo, da se ne ustavijo niti pred tem, da ne bi usode grških otrok, ki so žrtve monarho-fašističnega terorja, zlorabila za svoja umazana obrekovanja Jugoslavije.

Jugoslavija ni imela in nima namena grške pobegle otroke izročiti atenski vladi.

**Pozdravno pismo žen STO
drugemu kongresu KP STO**

Trst, 5. oktobra (Tanjug). Žene Svobodnega tržaškega ozemlja, članice Slovaneko-italijanske antifašistične zveze žen so poslale drugemu kongresu Komunistične partije STO pozdravno pismo, v katerem je med drugim rečeno:

Vidaljevci, ki so tržaška agentura Informobiroja, skušajo v svojih oportunističnih in likvidatorskih namerah iztrgati antifašistične žene iz enotne antifašistične fronte. Organizaciji žen jemljejo njeno protifašistično vlogo in revolucionarno vsebino ter jo spreminjajo v organizacijo maloburžoaznega tipa, kot je Zveza italijanskih žen v Italiji. Posledica tega je pasivnost in nezanimljivost velikega dela žen in kršitev italijansko-slovaneskega bratstva, prepušanje strupenih šovinizističnih težej in s tem v zvezi slabitev tržaškega in svetovnega demokratičnega gibanja.

V pismu je na koncu rečeno: »Naše zaupanje v Komunistično partijo STO se je še bolj poglobilo in obljublamo, da bomo tudi v bodoče razkrinkavale napade Sovjetske zveze in držav Informobiroja na socialistično Jugoslavijo ter napade Vidaljevcev na dosledno demokratično gibanje in njegovo prvo stražo Komunistično partijo STO. Pri širokih množicah antifašističnih žen bomo vedno utrjevali ljubezen do svoje Partije.«

**Izdatna preskrba zadrug
in kmetov v jugoslovanski
coni STO**

Koper, 5. oktobra
Dopisnik Tanjuga sporoča: Trgovska centrala, ki oskrbuje zadruge in kmete v jugoslovanski coni STO, je nabavila v vrednosti 127,5 milijonov dinarjev tekstilnega blaga, obutve in razne posode. To blago bo razdeljeno zadrugam, kmetom in ostalemu delovnemu prebivalstvu jugoslovanske cone STO. Ta trgovska centrala je po zaslugi tesne povezave z jugoslovanskimi nabavno-prodajnimi podjetji dosegla tudi znatne uspehe v oskrbi zadrug s poljedelskimi stroji, orodjem in gnojili. Letos je že izročila v okraju Buje 125 ton semenskega krompirja in dohvalila 2700 evinj, od teh 780 za razplod.

JESENIŠKIH ŽELEZARJEV ne morejo zavreti nobene težave

Visoki dimniki jeseniške železarnice so ostro odražajo od drevos z bližnjih pobočij Možaklje. Iz tovarniških dimnikov se neprestano vali gost dim. Plavžarji, martinariji, žičarji, valjarji, žebjarji, izdelovalci šamotnih izdelkov in nešteti drugi — grade socializem. Plavži in martinovke gore. Čim večkrat jih izpraznijo, tem bolj nato zavijajo delavci rokave, tem bolj delavci stisnejo na pol vroče drogeve in kavljice, s katerimi vlačijo razbeljeno železo ingot — do valjev, tem bolj hite razkladalci odmetavati surovine z vagonov in tem bolj hitijo tudi šamotarji z izdelovanjem šamotne opeke. Stroji v žičarni in žebjarji pa zato hitreje kot nenasična grla požirajo žice iz debelih kolobarjev. Valjarji se vztrajneje grabijo s kleščami razbeljeno pločevino in jo potiskajo v valje. Vagoni na železniških tirih so že pripravljeni za odhod. Pločevino, jeklo, žebelje, žico, šamotno opeko in drugo železo je nujno potrebujejo druge tovarne, gradbišča, potrošniki... Novi vagoni pa dovažajo sproti surovine. Tako teče življenje v tej močujoči tovarni iz dneva v dan. To zahteva graditev socializma, ki prinaša ne samo delavcem v tej tovarni, temveč vsem našim delovnim ljudem, lepše življenje...

Kaj je novega

«Kaj je novega pri vas v železarni?» Glas se je izgubil v opozorilnem zvonjenju žerjave. Umikam se vseh verig. Delavci potiskajo težko naložene vagonce. Kako šibek je njihov »pazili!« v primeri z ropotanjem žerjave. »Novega?« izprašujem znana. Njegove oči so tik ob martinovki, ki so jo odprli, postale še večje, polne ognja. »Novega? Novega?« Glasen ropot moti mimobežen razgovor. S plinom nasičeni zrak sili v oči. »Pazili!« Potisak z žerjave se zaganja v odprto martinovko. »Novega, kaj je...?« Cutim, da v tej vročini in v tej opasni naglici ne bom dobil odgovora. Znova se umikam vseh verigam z žerjave. Previdno, stiska jo se ob strani, se napotim dalje. Iz obrata v obrat.

Novega, kaj je novega? Široko razprte oči gledajo, opazujejo. Grem iz oddelka v naslednji oddelki. Od stroja do stroja... Od brigade do brigade, od de-

setine do desetine — in od delavca do delavca... A vsem se mudi. Moja beseda »novega« se izgublja ob ropotanju strojev. Vsem se mudi; hitijo. Kajti gre za varnost pri delu, gre za stroje, gre za minute, gre za izdelke, ki morajo v potrošnje. Vse to je borba, vse to je veličastna bitka za socializem. Kaj bi izpraševal in motil ljudi! Odprte oči, dovolj je. Novega, novega! Človek, ki ne živi stalno s temi ljudmi, ki ne zasleduje sproti njihove borbe, ki so mu morda tako neznane izboljšave neznane, da — temu je vse novo, vsako minuto! Mar so šamotni izdelki, ki jih kaj rad pokaže obratovodja Stana, posebnost? Da, so. Informbirojevski kričaji so prenehali dobavljati šamotne izdelke, da bi s tem zavrla obratovanje železarnice. Jeseniški železarji niso klonili. Preveč spoštujejo svojo Partijo, svoje najboljši ljudi. Še bolj so zgrabili šamotarji za delo. Ko so zmagali, v brk lažnjivim informbirojevcem, so upravičeno dvignili svojo besedo: »Tudi brez vas, informbirojevci, bomo zgradili socializem. Plavži, martinovke so našel Sami bomo odesel izdelovali potrebno šamotno opeko.«

Kaj je še novega? Železarna se razširja... Postavljajo novo poslopje med železarno in železniško postajo, kjer bo skladišče za ognjevarne material.

Gradijo poslopja za novo žičarno in valjarno. K jeseniški železarni spada tudi obrat Javornik. Kaj je tam novega...? Velika valjarna debele pločevine bo na Javorniku pričela že letos obratovati. Velika lopa iz železne konstrukcije je že gotova, skoraj vsa je že pod streho. To bo ena največjih valjarn za debelo pločevino na Balkanu. V veliki strojni dvorani in valjarni so že postavili žerjave, delo jeseniških železarjev in konstruktorjev. Spet nekaj novega. Pogonski motor — rotor — že stoji na svojem mestu. Še nekaj časa, še nekaj težkih dni dela, ki ga vlagajo naši in končarski monterji, in rotor bo stekel. Jeseniški mehaniki že obdelujejo močujoča stojala za valjčno ogrodje te valjarne. Tudi to je novo, tudi to je delo jeseniških delavcev. Novi uspehi, novi izdelki, ki smo jih prej upražili, novi načini dela, nove zmage in še večja vera delavcev, da smo na pravi poti, vse to je novo.

Predelovalni obrati — nenasična grla

To je končni obrat, kjer izdelajo iz materiala, ki jim ga da martinarna, prave izdelke. Pločevino za posodo, konzerve, električni material, obroče, tračno železje, pločevino za gume, nešteto vrst žice, jeklene palice, vzmeti, vse vrste žebeljev in nešteto drugih potrebnih stvari. Strojem, težkim in velikim, žerjavom, raznim kleščam, strežajo neštete roke. Tisoč in tisoč kilogramov železa, žice in pločevine požoro stroji v predelovalnih obratih; pravcata »nenasična grla« so. Stroje pa je treba pravilno usmerjati, izkoristiti in jim nuditi dovolj materiala. In za to gre največ za delo pri strojih.

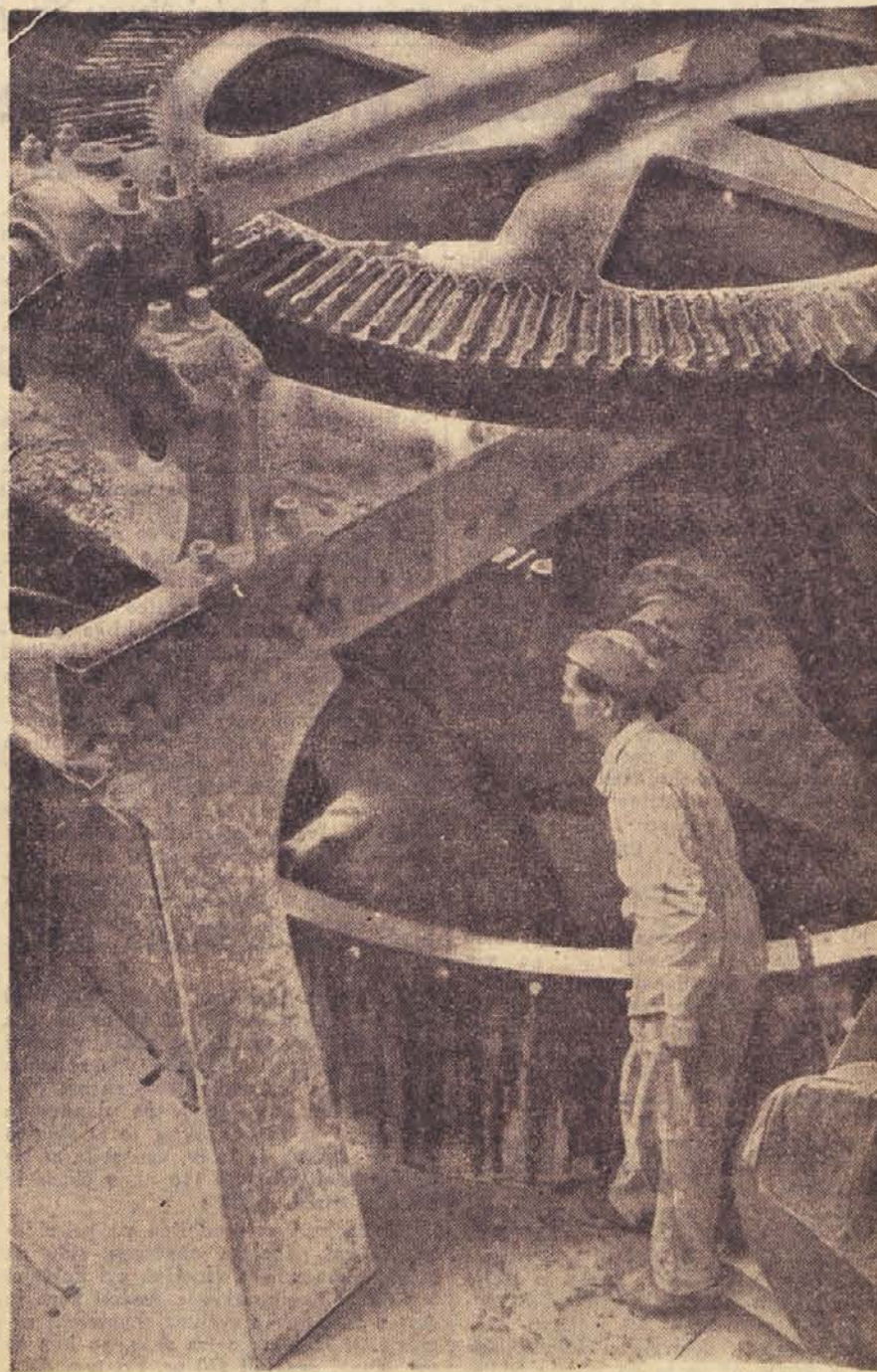
Junaki ostalih oddelkov

V žebjarji stroji »požirajo« debele kolobarje, navite z žico, iz katere delajo žebelje. Tako majhna stvar kot je žebelj in koliko traja, preden je narejen, koliko rok zgrabi za kolobar, preden pride semkaj. In skozi koliko drugih strojev gre debela žica, preden pride v žebjarjo. Pa je bilo treba pospešiti delo tudi pri teh strojih. Racionalizator Jože Ravnik je poizkusil z reorganizacijo dela. Uspelo mu je popolnoma. Stroji so eicer požirali še bolj, a zato tudi »bruhal« več žebeljev iz sebe. Sam Ravnik pa je pri tekmovanju presegel normo za 64%. Bil je pravi uspeh na strojih, ki imajo visoko normo, preračunano na podlagi strojne zmogljivosti.

Včasih kateri izmed strojev obstane. Napako je treba takoj popraviti. Morda izmenjati deljast, eno ali več. Dogodi se, da je stroj potreben posebnih reparatur. Proizvodnja ne sme zaradi tega trpeti. Tu pomagajo ključavničarji iz žebjarne. Rihtaršič je takoj na mestu. Pomaga tovarišem, ki sami ne zmorejo popraviti in s svojo skupino popravila sam. V tem oddelku izdelujejo še bodočo žico. Kaj epretni so delavci. Lastik Stefan, predelavec, ki še vedno dela pri tem stroju, presega normo tudi za 90%. V tekmovanju pa je bil celo za 95% nad normo. Izdelavo žebeljev je treba dokončati v čistilnici. Skupina čistilcev je pri praznem tekmovanju presegla norme tako visoko, da je komisija za proglasitev udarnikov predlagala vso skupino za — udarno.

Nadaljnja pot žebeljev polje v zavilnico. Tukaj jih spravljajo v papirnate vrečke in lesene zabojke. Med najboljšimi je osemkratna udarnica Marija Hafner. Še nekaj časa in prešla bo že nalož — devetkratna udarnica. Tudi mladinka Klinar, udarnica, skuša na enak način postati znova udarnica. Na pobudo partijske organizacije so tekmovali tudi v žebjarji. Takrat je bil med najboljšimi mladinec Zalokar Anton. Že naslednje dni se je pokazalo, da je tekmovanje rodilo dober uspeh — proizvodnja se je skoraj pri vseh dvignila.

Kako pa gre delo v žičarni, kakšno je? Posebne stroje imajo, ki tanjšajo žico. Zato pa imajo različne stroje za grobi in fini vlek, za brzi vlek itd. Delo, da dobijo pravo debelino žice, zahteva mnogo spretnosti, zlasti se, ker delajo na več strojih hkrati. Pri vsem tem pa morajo pripraviti pravilno lužilo, ki pomaga, da postane žica mehkejša. V žičarni je mnogo mladih delavcev. Dosegajo pa že take uspehe, da jih je težko imenovati mlade. Marsikateri se lahko kosojo z žičarji, ki imajo za seboj dolgoletno prakso. Mihočič je povečal storilnost e tem, da je pričel delati na treh »bobnih«, Anton Soklič presega pri starem grobem vleku normo od 30 do 40%. Vsem pa so znana imena delavcev: Albin Rustja, Alojz Pinter, Franc Lindič, Feliks Legan, Alojz Košir, Stanko Trante, Alojz Tomazič, ki je povečal proizvodnjo pri starem finem vleku e tem, da je pričel delati še na enajstem bobnu (mimogrede povedano: mladinec Tomazič je prej nekajkrat že

MLIN V ŠAMOTARNI

Da nemoteno tečejo, da požirajo... »Požiranje« pa zavisi od — delavcev. Zavisi od novih načinov dela. Niso dovolj samo pridne roke, potrebna je zavest, predanost in pripravljenost za doseg novih zmag v sedanjih socialističnih graditvah. Zvest, da imamo prav, ker vemo, zakaj delamo.

obupaval ter je hotel oditi, zdaj pa ga ne spravite stran od strojev! Kogovšek Jernej, Ivan Blatnik; med najboljšimi delavci, ki imajo kvaliteto dobre izdelke žice, pa so: Franc Terseglav, navijalka knjigoveške žice Franeka Končnik in nešteti drugi. Ne smemo pozabiti tudi Očko Alojza, Janeza Zavodnika in Pvaliča Franca, ki delajo pri brzem grobem vleku.

Najtežje delo v predelovalnih obratih je v lužilnici. Ne zaradi težkega dela, temveč ker imajo opraviti z različnimi kemikalijami za izdelovanje lužil. Organizacijo vodi Jože Draksler. Trije delavci — vsi trije se pišejo Begovič — pa so pri tem delu že pravi strokovnjaki.

Okoli žice, ki jo napravijo v vroči valjarni, se naberejo nekeke luskinke ali ekorja, imenovana »škaj«. Lužilo »škaj« odstrani, s posebnimi kemikalijami pa nevtralizirajo žico, da je dobra za predelovanje. Od dobro pripravljenega lužila zavisi hitrejšo delo v žičarni. Stari žičarji poznajo kvaliteto lužila, če vtaonejo samo preš prst. Pa se kdaj pa kdaj pojavlja med starejšimi žičarji, ki delajo lužilo, ljubosumnost. Mlajšim namreč, skrivajo preveč svoje znanje za pripravljanje dobrega lužila.

Se za hip se ustavimo pri delavcih v hladni valjarni. Za hip zato, ker je neprestana novarnost, da zadržujemo delavce. Bodisi pri strojih, bodisi da jim za-

piramo pot, ko z žerjavi prenašajo razne pločevinaste plošče. Le od daleč si ogledamo najboljši delavce: Lazar Polde, star komunist, ki je glavni delovodja, je vedno v obratu med stroji. Inicijator je borbe za večjo storilnost v tem obratu. Trikratni udarnik Anton Mlakar vodi ojačevalni stroj, s katerim daje pločevini še večjo trdnost. Na velikem »milerju« delata Kuralt in Mandeljc; uspela sta v tekmovanju preseči normo za 83%. Delavci, ki so tekmovali na »malem milerju«, so dosegli v tekmovanju normo z 228%, pri ravnalnih škarjah pa z 234%. Tudi tukaj se včasih zaradi napak ustavi kak stroj. Skupina Zelenjaka ekibi, da stroji ne stojijo in jih zato takoj popravi.

Pozornost vzbudi še nakladalna skupina, ki naklada izgotovljene predmete, težke kolobarje od 60 do 100 kg žice. Med najboljšimi nakladalci je Varin Lučano, dvakratni udarnik. Za zgled je vsem ostalim. In dober organizator pravijo da je. V juniju na primer niso dosegali norm. Lučano je razporedil posvoji zamisli delovna mesta in zdaj presegajo včasih normo tudi do 20%.

Ko sem se vračal proti martinovkam in plavžem, nisem nič več izpraševal: »Kaj je novega pri vas v železarni?« Videl sem in izvedel marsikaj. Zagnjo novelet sem ujel še pri električni peči. Delavci so namreč v do sedaj rekordnem času naložili vse vložke v peč v 12 minutah. Po navadi pa jo nalagajo 45 minut.

Tako grade socializem jeseniški železarji in skupaj z delovnimi kolektivi širom države dosegajo uspehe, da nas ne bo nikoli sram. Tako bomo ponosni na naše delovne ljudi, na našo Partijo in na naše vodstvo vedno — kakor smo sedaj, v najtežjih dnevih obrekovanja.

ab

V Ribnem pri Bledu so dogradili zadrudni dom

Zadnjih štirinajst dni je bilo na gradbišču zadrudnega doma v Ribnem pri Bledu zelo živahno. Tesarji pod vodstvom Petra Arha iz Bodešča so pred osnovno šolo v Ribnem sestavljali zadnje tramove za ostrežje zadrudnega doma. Ostali prostovoljci iz vasi pa so zidarju Jakobu Mužanu ter njegovim pomočnikom pomagali pri zaključnih zidarskih delih ali pa so urejali notranjost. Ze 25. septembra je skupina 40 prostovoljcev postavila ostrežje. Nekaj dni kasneje so zadrudni dom v Ribnem pokrili. S tem je bil zadrudni dom v grobem stanju dograjen, prav kakor so graditelji obljubili.

V nedeljo, 2. oktobra, so vaščani iz krajevnega odbora Ribno pri Bledu napravili ob priliki svojega zadrudnega doma majhno proslavo. Svečanosti so se udeležili poleg vaščanov in najzastužnejših graditeljev zadrudnega doma tudi zastopniki partijskih in množičnih organizacij iz jeseniške okraja. Na tej svečanosti so najzastužnejšim prostovoljcem iz vasi, ki so pri gradnji zadrudnega doma opravili največ prostovoljnih delovnih ur, v znak priznanja izročili knjige. Nagrajeni so bili: Rudolf Jedretič, Jože Azman, Jakob Arh, Jakob Mužan in Ivanka Mulej. Med ostale prostovoljce so razdelili tudi 31 značk prostovoljnega dela. Od okrajne uprave za gradnjo zadrudnih domov so prejeli za novozgrajen zadrudni dom nov radijski aparat.

Zadrudni dom v Ribnem so pričeli graditi že lanske leto. Sprva je gradnja doma napredovala zadovoljivo. Kasneje

pa je zaradi posameznih vaščanov, ki so gradnjo doma nasprotovali in z vsemi močnimi sovražnimi gesli odtegovali prostovoljce z gradbišča, gradnja prenehala. Dom je bil do konca leta zgrajen komaj do pritličja. Ribljani pa so letos prav dobro spoznali tiste ljudi iz vasi, ki niso imeli interesa, da bi v Ribnem stal zadrudni dom. Zato so zavedni vaščani v letošnjem letu z vsemi silami pospešili gradnjo. Ne samo zato, da bodo v vasi imeli zadrudni dom, kamor bodo lahko prenesli zadrudno trgovino! Nesramnim žalitvam Informbirojevcev proti našim delovnim ljudem so vaščani sklenili odgovoriti e tem, da bodo zadrudni dom dogradili do 2. oktobra. To obljubo so izpolnili ter so ob otvoritvi napisali na zadrudni dom: »Naš dom — odgovor klevetnikom.« Na gradbišču so povabili tudi kmetje iz okoliških vasi. Večkrat pa so pomagali pri gradnji doma tudi člani mladinskega aktivna iz tovarne verig in iz jeseniške železarnice ter prostovoljci z Bleda. Za zgraditev zadrudnega doma so porabili nad 110.000 zidakov, 4 vagonce cementa, 150 kub. metrov kamenja, 4000 kilogramov železa, 150 kub. metrov lesa in 15.000 kosov strešne opeke.

Vaščani iz krajevnega odbora Ribno pri Bledu, ki so z največjimi napori dogradili zadrudni dom, so na nedeljski proslavi v pozdravni brozjavki 10 OF obljubili, da bodo čimprej dokončali zadrudni dom tudi znotraj, da bo postal središče vasi, saj bodo iz sedanjega zadrudne ekonomije ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo.

ROČNO OBLIKOVANJE OGNJEVZDRŽNE OPEKE, KI NAM JE MADŽARI NISO HOTELI DOBAVITI

kaj — Češka in Madžarska, ki sta bili pogodbeno vezani poslati nekatere specialne šamotne izdelke za naše železarno, sta te pogodbe — zakaj, dobro vemo — vsak dan bolj — prelomili. Da bodo zato naše železarnice zaradi nedobavljenih šamotnih izdelkov — prenehale obratovati? Toda preteklo je komaj nekaj tednov in prve pošiljke novih specialnih, doma izdelanih šamotnih izdelkov so odšle iz jeseniške šamotarne... Za nove plavže, valjarne, za plavže v Sisak in drugam, za naše obrate črne metalurgije, Toda vse to izvenplansko, ne da bi ovirali proizvodnjo tiste šamotne opeke, ki je bila v planu. Poleg šamotnih izdelkov so napravili še mnogo ostalega ognjevarnega materiala. Se to: glini za šamotno opeko so dodali nekaj drugih surovin, kar izboljšuje kvaliteto; češki šamotni izdelki so vzdržali le do 6 šarov, naši novi jeseniški pa jih prenešajo do 13. Informbirojevski računarji so mišlili, da so za nas — ozka grla, brez katerih ne bomo »vzdržali«. Novi izdelki iz šamota so naš odgovor.

Zato pa, da jeseniški šamotarji čimprej napravijo potrebne količine za vse železarnice v Jugoslaviji, kjer ne izdelujejo šamotnih izdelkov sami, so med prvimi pričeli dvigati storilnost. Ze pri prvem tekmovanju so dosegali dnevne norme do 400%. »Se novo tekmovanje!«

kazali so in dokazujejo, kako je treba delati, kako je treba odgovarjati in ljubiti svoje najdražje — domovino in Partijo. Zato pa so ekenili, da bodo izkušnje tekmovanja, ki niso bila zadnja, izpopolnili in novi način dela za večjo storilnost uporabljali kot etalen način dela. Zato, da bodo železarnice imele ne samo dovolj šamotnih izdelkov, temveč da bodo še boljše.

Važna žila dovodnica in odvodnica

Pravcata železniško uredišče tvorijo nešteti železniški tiri jeseniške železarnice. Čez 40 km merijo. Tako je: vagoni dovažajo železarni potrebne surovine, odvažajo pa naši industriji, vsemu našemu gospodarstvu potrebne izdelke. Prometna žila, ki združuje dve nalogi. Nalogi, ki sta za železarno — epi začetek in konec.

Kaj neradi govorimo včasih v železarni o prometnem oddelku. Visoke veote etojnine, ki jih mnogokrat morajo plačati železnici zato, ker zadržujejo vagonce, vsekakor niso v ponos tako močujoči tovarni, tako velikemu poletu delavcev. Vagoni so last nas vseh, ne smemo torej biti preprosto časa v železarni. Botenke se je zamislil... Nova naprava, nekakšen tekoči trak, ki bo pospešil raztovarjanje

